

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ახალგორის განძი

ახალგორის განძი, ადრინდელი ანტიკური ხანის არქეოლოგიური ძეგლი.

აღმოჩნდა 1908 ქსნის ხეობაში, სოფ. საძვეურთან (ახალგორის მუნიციპ.). ნივთები შეაგროვა და ყოფილი კავკასიის მუზეუმისთვის შეიძინა ე. თაყაიშვილმა. ა. გ. არის ქალის მდიდრული სამარხის ინვენტარი.

განძის შემადგენლობაში იყო 5 ან 6 ცხენის აღკაბმულობა, ლითონის, ძვლის, მინისებრი პასტისა და ქვის სამკაული, ჭურჭელი, სარიტუალო ნივთები და სხვ. დიდი ნაწილი ადგილ. ნაწარმია და მოწმობს მხატვრული ხელოსნობის განვითარების მაღალ დონეს ძვ. წ. I ათასწლ. შუა წლებში. ა. გ-ის ოქროს სამკაული (სასაფეთქლე საკიდები, საყურეები, გომბეშოებიანი ყელსაბამი, რკალგახსნილი საბეჭდავები, რ-თა ფარაკებზე ფანტასტიკური ცხოველებია გამოსახული) ადრინდ. ანტ. ხანის ქართ. ოქრომჭედლობის ბრწყინვალე ნიმუშია. ვერცხლის ნივთებიდან აღსანიშნავია იმდროინდელ კულტ. სამყაროში ფართოდ გავრცელებული ომფალოსიანი ფიალები. ცხენის აღკაბმულობას მიეკუთვნება რახტის შესამკობი ოქროსა და ვერცხლის სხვადასხვანაირი ფირფიტა, ბრინჯაოს რგოლები და ლაგმები. ა. გ-ის ტიპის ლაგმები ჯერჯერობით მხოლოდ საქართველოშია აღმოჩენილი. ოქროს ნივთებს აქემენიდური კულტ. გავლენის კვალი ემჩნევა. ბრინჯაოს ნივთები ამ გავლენისაგან თავისუფალია. ა. გ. ძ. წ. IV ს. დასასრ. მიეკუთვნება და მიუთითებს ქართლისა და, შესაბამისად, საერთოდ საქართვე. მოსახლეობის მკვეთრ ეკონ. და სოც. დანაწევრებაზე ძვ. წ. I ათასწლ. შუა ხანაში. ინახება საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ს. ჯანაშიას სახ. საქართვე. ხელოვნების მუზეუმებში.

ლიტ.: С м и р н о в Я. И., Ахалгорийский клад, Тфл., 1934.

